

ADINA POPESCU

ÎN AȘTEPTARE

EDITURA
HERG BENET

2018

CUPRINS

Fata din fotografie.....	5
Alte glasuri, alte chipuri.....	10
Fapte bune.....	16
Casa Universitarilor, pe la prînz	22
Te cunosc dintr-o altă viață.....	30
Fete singure, pe ringul de dans	38
La prînz cu un ambasador	43
Un colonel în rezervă	50
Doamna Mari de la non-stop	54
Hippioate mici.....	59
Un tablou de familie.....	63
Prietenii știi de ce?	68
Leo, submarinul	72
Vîrsta de mijloc e un șantier	76
Sondaje și oameni triști.....	82
Ajutor de florăreasă	87
Tramvaiul 1.....	92
De sărbători.....	97
Noapți pierdute în București	101

Respect pentru oameni și cărți

Pauze, respirații	107
Să te măriți bine!.....	113
Blugii numărul douășapte	119
Atunci când ai un alien în stomac.....	123
Groapă din Carpați.....	131
Lelea Cătălina	135
Tăcere	139
Fotograful amator	145
Pe străzile „din spate“	149
Vîrsta nu se poate explica celor mai tineri.....	154
Mătușa Julia.....	161
Locuri unde nu vom mai ajunge niciodată	166
Doamna de franceză	173
Alte plecări, alte așteptări.....	180
Oameni, la plajă	185
După 20 de ani	190
Rămășițele zilelor de vacanță	197
Ultimul tren	209

ADINA POPESCU s-a născut la 10 septembrie 1978, în București. A început să publice la vârsta de 18 ani în revista „Dilema”; astăzi este redactor la „Dilema veche”, unde are și o rubrică săptămînală care se numește „Portrete în mers”. A scris mai multe cărți pentru copii, a colaborat, ca scenaristă, la cîteva cărți de bandă desenată. În 2015, a apărut „Povestiri de pe Calea Moșilor”, o carte pe care a scris-o pentru a-și recupera o parte din copilăria ei petrecută într-un regim totalitar. Încă lucrează la o trilogie fantastică pentru toate vârstele – „O istorie seceră a Țării Vampirilor”, din care a apărut primul volum, „Cartea Pricoliciului”. A absolvit Regie de Film, face filme documentare. Consideră că și-a petrecut viața ei adultă de pînă acum „în așteptare”, într-o societate românească în tranziție despre care a tot scris cu speranță, cu lehamite și de cele mai multe ori cu duioșie, însă de la care nu mai are mari așteptări.

FATA DIN FOTOGRAFIE

Mă uit aproape în fiecare zi la fata asta din fotografie. Dintr-o întîmplare, ea îmi distribuie articolele pe Facebook.

— E o poză care se potrivește foarte bine pe lat – mi-a spus Cristina, editorul nostru web, care nu prea se preocupă de vîrstă, n-are mai mult de 30 de ani.

— Și, în fond, nu te-ai schimbat prea mult!, a adăugat ea și am luat-o ca pe un compliment, așa că am lăsat poza acolo unde îi era locul, o ilustrație pentru un autor, pe Facebook. Totuși, a continuat să mă surprindă în fiecare zi.

Mă uit lung la fata asta care nici nu împlinise, cred, 20 de ani, cu ochelarii ei de soare ovali, „cu oglindă” – căci așa se purtau pe atunci – și cu marea de la 2 Mai în fundal, în *unscharf*. Îmbrăcată în rochița ei roșie cusută la mașina clasică, fără pedală electrică, de bunica mea. Mi-aduc aminte cînd am cumpărat materialul de la magazinul „Central” din

Cluj, o mătase grea, roșie, frumos imprimată cu flori mici, argintii. Mi-aduc aminte și croiul „după reviste“, așa i-am comandat eu bunică-mii, să fie modernă, cu mâneci, guler țeapăn, decolteu în V și pe talie. Așa avea și Andreea, prietena mea de la București. Îmi amintesc și probele din apartamentul de două camere de la Cluj, momentele de așteptare în care mama mare înfigea bolduri în material, unul după altul – „Stai pe loc, că te înțep!“.

Mîna ei atît de moale și de zbîrcită, la 70 și ceva de ani, cu un deget lipsă pe care și-l pierduse în cuva ca un mic cavou al mașinii noastre de spălat manuală, din Militari, în care îmi spăla scutecele pe cînd aveam doi ani. Mîna ei atît de dragă, înfigînd bolduri, unul cîte unul. Mîna mamei mele care începe să semene cu a ei... uitați-vă și pipăiți mîinile celor care îmbătrînesc, pielea care își pierde fermitatea, se încrețește și devine subțire ca o foiță de țigară, atît de fragilă și de caldă. Învelișurile noastre se subțiază odată cu vîrsta, dacă vă veți lua de mîna mamele la începuturile bătrîneții lor, apoi și mai tîrziu, spre sfîrșit, veți simți atît de bine duiosia a ceea ce vă leagă.

Rochia roșie din mătase o păstrez și acum pe un umerăș, în dulap. E peticită, am ars-o cu țigara în

Grădina Botanică, la o petrecere nocturnă, poate atunci cînd am sărit gardul sau poate altcîndva, atunci cînd colega mea de bancă a împlinit 18 ani și pentru că nu aveam bani de plecat la munte, ne-am dus ca să bem în Botanică, pe munții aceia în miniatură, demonstrativi.

Nu-mi mai vine oricum rochia, dar îmi zic că o păstrez ca să o am ca model. Aiurea, o păstrez ca bunica mea să trăiască cu mine în casă, prin rochia aceea.

Mă uit la fata din fotografie, la părul ei ușor răvășit, încă ud, plin de sare marină. Mă uit mai ales la zîmbetul ei și mă fascinează acel zîmbet. Nu, nu e în niciun caz zîmbetul meu, e al ei. Al fetei de 20 de ani, cu o viață întregă înaintea. Peste acel zîmbet au mai trecut încă 20 de ani ca să-l preschimbe într-unul mai reținut, ușor strîmb și nehotărît. Peste încă 20 de ani sînt convinsă că va fi alt zîmbet, nu cel al meu de acum. Nu știu cum va arăta, însă îmi doresc ca el să mai existe. Însă zîmbetul acela inițial este cel al bucuriei în stare pură. Oare cum putea fata din fotografie să zîmbească cu așa o seninătate? Cu atît de multă încredere? Tocmai ieșise din cortul ei tip igluu, nu avea bani de pensiuni și de hoteluri, plecase la mare doar cu un cort verde pentru care

economisise mult timp și care acum zace în pivniță, plin de praf și fără bețe. Bețe pierdute, uitate pe diferite plaje – la 2 Mai, la Vamă, la Portița. Ieșise din cort pe acea mică plajă perfectă de la 2 Mai. Se așezase pe izoprenul pe care îl scosese din cort, gândindu-se cum își va petrece seara. Fostul ei iubit locuia în cortul de alături, însă el nu apare în fotografie.

Fata din fotografie e singură și se simte bine cu singurătatea ei. Peste 20 ani singurătatea o va speria, dar ea nu știe încă asta. Pentru că zîmbetul acela ascunde libertatea absolută pe care poți să o ai doar la 20 de ani. De a părăsi sau de a reînoda toate relațiile care îți trec prin minte. Sau de a renunța pur și simplu la orice relație, de a amîna totul pentru mai târziu. Pentru că timp mai este, atît de mult timp, încît n-ai ce face cu el decît să stai pe izoprenul tău de pe malul mării, să nu te gîndești că trebuie să scrii cărți, ca să lași ceva în urma ta, că trebuie să cîștigi bani ca să ajungi pe o plajă mai îndepărtată decît cea din 2 Mai, cum ar fi una din Grecia sau de ce nu din mările Sudului, că trebuie. Oare trebuie să faci și copii? Oare trebuie să construiești și case pe care să le locuiești rînd pe rînd? Oare trebuie să te implici civic, să ajuți oamenii, să salvezi tot ceea ce a mai rămas de salvat? Oare ce trebuie să faci pentru

tine ca să-ți fie pur și simplu bine, să zîmbești la fel de frumos ca fata din fotografie?

Ce s-a ales de fata aceea? Ei bine, și eu mă întreb uneori. Tot ce pot să spun e că n-a ajuns *glob-trotter*, așa cum își dorea atunci, la 20 ani. N-a văzut decît o parte foarte mică, minusculă din lume. Atît de mică, încît piața Obor i se pare acum uriașă și plină de poveste, de aceea scrie mereu despre ea. Încă mai visează să plece, dar nu mai are curajul s-o facă așa, oricum. Cu un cort verde în spate și cu un izopren. Cîteodată mai are niște porniri ca la 20 de ani și își petrece ore întregi în fața computerului, calculînd cît ar costa-o o călătorie în Cuba. Sau citește blog-urile de călătorie ale altora și uneori îi este de îndeajuns. Ce rost are? Peste încă 20 de ani, n-o să-și mai dorească nimic din toate astea. Oricum, vîrsta de mijloc trece cît ai clipi din ochi. Asiști neputincios la zilele care abia dacă încep și se sfîrșesc, la sărbătorile care se succed una după alta, ești într-o bulcă. Te trezești dintr-odată la 50 de ani. Începi să-ți faci ecografii, endoscopii, ca să te convingi că mai ai de trăit încă 20 de ani.

Mă uit la fata din fotografie. Ea nu mai există, doar îmi distribuie articolele de pe Facebook. Trăiesc însă din rămășițele ei.

ALTE GLASURI, ALTE CHIPURI

— Nu știți cumva unde a plecat omul ăsta de are motoreta din Vișina?

E o doamnă în vîrstă, micuță, care își ascunde o jumătate de chip sub o pălărie albă de soare, cu boruri largi. În jurul ei, se învîrte inutil fiul, un ins înalt, cu părul cărunt. Nu-i împărtășește îngrijorarea legată de motoreta din Vișina, abandonată la intrarea în piață, cu o lanternă pe post de far. E doar indiferent și plictisit.

— Mamă, nu te mai agita atît! Uite, hai mai bine să ne așezăm aici, la umbră...

Doamna e de acord să se așeze la o masă de la cîrciuma din gura Oborului. Își face vînt cu un pliant și se simte datoare să le explice celorlalți mușterii.

— Avem un cumnat în Vișina... nu mai știm nimic de el de doi ani, că n-are telefon. E bătrîn, o fi murit? D-ai-a voi-am să întreb de el pe omul ăsta din Vișina, cu motoreta. Satu-i mic, trebe să se

cunoască între ei... Ne scutește de un drum pînă la Vișina, pe căldurile astea.

— Mamă, ți-am mai zis să stai liniștită, că merg eu pînă la Vișina, dacă e! Vrei să-ți cumpăr o apă?

Femeia dă energic din cap în semn că nu vrea. Fiul oftează. Rămîn încremeniți la masă – o mamă și un fiu ca un grup statuar, ea cu o privire vigilentă fixată pe motoretă, în așteptare.

— Nea Ștefane, salutări de la domn doctor!, strigă un tip bronzat și cu șapcă de la o masă, ca să se audă patru mese mai încolo.

Nea Ștefan ridică leneș mîna în semn de salut și-și vede de berile lui. Are două. Una pe trei sferaturi băută și deja răsufată, a doua rece, neîncepută. Bea din prima, dar îi face cu ochiul a doua.

Cea mai populară cîrciumă din Obor a devenit mai nou cea de la intrarea în piață, cu o terasă cu multe mese, umbrele mari sub care te poți adăposti de caniculă, muzică de petrecere care răsună din boxe cînd mai tare, cînd în surdină, depinde de dispoziția patronului. Mai ales la spartul tîrgului, cîrciuma e neîncăpătoare. Aici, se fac și desfac prietenii, mor toți dușmanii și apar alții noi, se regretă comunismul în grup și se înjură capitalismul feroce. Stai cîte o oră, două, tragi de cîte o bere, dar ai

ce vedea și auzi.

— V-am văzut că sînteți copii elevați, v-am auzit vorbind între voi mai devreme... Mă scuzați dacă vă deranjez, dar să vă întreb și eu ceva.

E o femeie fără vîrstă, foarte slabă, cu un piept aproape scobit și cu părul vraiste. Îmbrăcată prost, într-un soi de capot de casă, încălțată în șlapi, arată de parcă tocmai s-ar fi trezit din somn. De fapt, e pulbere. Am observat-o mai devreme, la o masă, bînd bere cu un străin, un moș cam ursuz, pînă cînd asta s-a plictisit de ea, s-a ridicat și a plecat. A rămas vreun sfert de oră singură, cu gîndurile ei tulburi, apoi a început să caute un alt companion.

— Vroiam doar să vă întreb... de ce credeți că merge totul așa de prost în țara asta? Adică, România, o țară așa frumoasă... și să ne meargă atît de prost! De ce?

Are o tristețe profundă în glas și blîndețe în gesturi. Sînt rămășițele unei bune creșteri și a unei elegante de odinioară, distruse cu timpul de alcool. La început evit să-i răspund, însă pentru că a rămas în picioare lîngă masa noastră, în cele din urmă bălmăjesc ceva despre corupție, politică, hoți și lichele. Mă ascultă atent, clătinînd din cap, cu aceeași blîndețe.

— Da, da, aveți dreptate... totuși, de ce merge totul așa de prost? Nu-i păcat?

Apoi își spune povestea, în frînturi. Profesoară de română, la un liceu bun din București. Cărți citite. Generații de copii crescute, educate de ea. Și o fiică „ca un soare“, cu facultate, cu o carieră. Cum de-a lăsat-o să ajungă în halul ăsta? – mă revolt eu, dar nu zic nimic. În piața Obor, toate poveștile pot fi adevărate, la fel cum toate pot să fie un joc de teatru, o mascaradă.

Cînd își dă seama că a întins coarda și ne deranjează, femeia se retrage cu discreție la masa ei. Aici găsește o precupeață și reia monologul de mai devreme, cel cu moșul. Precupeața o ascultă apatic. La un moment dat, profesoara de română se întreprinde din lungul ei dialog cu sine însăși și dispare în direcția grătarului. Se întoarce cu un carton cu un singur mic. Se clatină, se împiedică și scapă micul pe jos, în mizerie. Se apleacă rapid și-l ridică, îl pune la loc pe carton, aruncînd priviri furișate în jur, ca să vadă dacă a observat-o cineva. Au văzut toți, dar ce le pasă? Mă simt sfîșiată de tristețe... un singur mic! De ce merge totul atît de prost? De ce?

— Să trăiești, nea Ștefane! Salutări de la Gigi!

Nea Ștefan dă din cap și soarbe din a treia bere.

Îl așteaptă a patra, rece, neîncepută, ca o promisiune a ceva bun.

— Pleacă, bre, de aici... nu ți-am zis o dată să pleci? În morții mă-tii...

Un angajat al cârciumii îl îmbrânțește pe un *homeless* în afara terasei. Este pentru a treia oară când bărbatul rufos și pe jumătate desculț se învîrte fără sens și tot încearcă să pătrundă pe teritoriul veseliei și beției tihnite de după-amiază. Însă el nu mai are voie aici, e un exilat. Încearcă să explice incoerent cum că a băut acolo de dimineață, cu niște băieți, „uite, la masa aia am stat!“, iar băieții i-au furat sacoșa. Toată averea lui. Avea acolo – pernă, pătură, geacă, pantofi, de toate. Nu mai are nimic. Biiguielile lui incoerente se transformă într-un șuvoi de vorbe furioase. Chipul lui ce pare călcat de roata camionului e crîncen. Își scoate singurul șlapul din piciorul stîng și-l aruncă în direcția mesei la care a stat poate de dimineață, poate cu un an în urmă.

— Pleacă, bre, n-auzi?

Angajatul îl împinge cu scîrbă, e ușor ca un fulg. Omul se trezește din nou în lumea plină de marasm din afara cîrșmei. Și o ia de capăt.

— Iată-l că apare!, exclamă bătrîna și se ridică

vioaie de pe scaun.

Tipul din Vișina se întoarce la motoreta lui, cu o lanternă pe post de far. Femeia îl ia în primire, însă după nici cinci minute se întoarce dezamăgită la fiul care o așteaptă.

— Nu era din Vișina... Doar a cumpărat motoreta de la cineva din Vișina, dar nu știe nimic!

Se așază din nou la masă, oftînd.

— Lasă, mamă, că mergem noi pînă la Vișina... Sigur nu vrei o apă?

Umbrele serii se lasă peste piața Obor. A mai trecut o vară, nu s-a schimbat nimic. Aerul devine vălurit și prea dens, mă simt ca într-un acvariu, dincolo de pereții lui de sticlă, se vede undeva, departe, orașul. Ne cresc la toți branhiile și respirăm ca peștii, bule mari cu cuvintele pe care le rostim se ridică leneș la suprafață. Ne vom adapta, vom supraviețui. Nea Ștefan e la a șasea bere, se uită cu jind la a șaptea.